

آذربایجان غربی، مؤثر در جذب اعتبارات زودبازده

در حال رشد و تکاپو

مصاحبه اختصاصی ماهنامه «اقتصاد ایران» با مهندس ابراهیم حق جو، معاون استاندار آذربایجان غربی

آذربایجان: پیشینه استان آذربایجان غربی در زمینه‌های کشاورزی، صنعت و معدن و خدمات چگونه است؟

استان آذربایجان غربی، یکی از قطب‌های اصلی کشاورزی در کشور می‌باشد. بعد از انقلاب، خصوصاً طی دو دهه اخیر، با توجه به مزیت‌هایی که استان در بخش کشاورزی داشته، فعالیت‌های مثبتی صورت گرفته است. ۲۲ کارخانه آمیوه و تولیدکننده در استان که تولیدات آنها به کشورهای آمریکای شمالی و اروپا صادر می‌شود و مصرف داخلی آن نیز بسیار به چشم می‌خورد، نمونه‌ای از این موفقیت‌ها است. در بخش صنعت هم، اگرچه در گذشته بیشتر در صنایع غذایی سرمایه‌گذاری می‌شد، اما اخیراً علاوه بر جهش در سرمایه‌گذاری صنعتی، با تغییر ساختارهایی که در بخش صنعت و سرمایه‌گذاری در این بخش استان روی داده است، شاهد ظهور فعالیت‌های جدید صنعتی نیز هستیم. به عنوان نمونه، کارخانجات سیمان در حال احداث در استان، طی سال‌های اخیر و به خصوص در دولت نهم، از حرکت‌های خوب در استان محسوب می‌شوند؛ گفتنی است که پیش از این، تنها یک کارخانه سیمان در استان موجود بود. چهارده کارخانه فولاد در حد تولید ۲/۵ میلیون تن در سال در دست ساخت است که تا آخر سال، سه کارخانه از میان آنها به مرحله تولید خواهند رسید. صنایع پتروشیمی استان با ۳ کارخانه

پتانسیل استان، اگرچه خوب و قابل قبول می‌باشد، اما هنوز کافی نیست. در بخش کشاورزی، به دنبال کاهش ضایعات و افزایش راندمان تولید می‌باشیم که امیدواریم با همکاری مردم استان که بیش از ۳۰۰ هزار نفر به عنوان بهره‌بردار فعال می‌باشند و با همکاری مسئولان، به این مهم دست یابیم.

آذربایجان: تاکنون چه اقداماتی برای جذب بخش خصوصی صورت گرفته است؟

بیش از ۹۵ درصد سرمایه‌گذاری‌های استان به وسیله بخش خصوصی است. همواره هر امکان، مزیت و مکانیزمی که بتواند سرمایه را به استان جذب کند، مورد اهمیت بوده و هست. به عنوان مثال، مسئولان و کارشناسان معتقدند که باید توانایی جذب سرمایه‌گذار در صنعت شیشه بیشتر شود و اقدامات این حرکت در شرف برنامه‌ریزی است. از جمله اقدامات دیگر، حمایت‌های مادی و معنوی مسئولان استان از کلیه سرمایه‌گذارانی است که به استان وارد می‌شوند. در طرح آمایش صنعت، برای بررسی ۳۳ طرح پیش‌بینی شده در استان آذربایجان غربی، جلساتی به صورت هفتگی برگزار می‌گردد. همچنین، توسعه شهرک‌ها و مراکز صنعتی، از دیگر برنامه‌های استان در راستای صنعتی شدن می‌باشد که می‌تواند به حضور آسان‌تر سرمایه‌گذاران در استان کمک کند.

استان آذربایجان غربی در جذب اعتبارات بنگاه‌های زودبازده، جزو پنج استان برتر کشور می‌باشد که در این راستا، حمایت‌های خوبی در بخش صنعت، کشاورزی و خدمات صورت گرفته است. علیرغم این که اعتبارات عمرانی استان آذربایجان غربی در بین اعتبارات استان‌های کشور، رتبه‌های ۹ تا ۱۱ را داشته، ولی همواره جزو سه یا چهار استانی بوده که بیشترین اعتبارات را به عمران زیرساخت‌های بخش صنعت و معدن اختصاص داده است.

آذربایجان: وضعیت اشتغال رادر سطح استان چطور ارزیابی می‌نمایید؟

آمارگیری‌های سازمان آمار، گویای این حقیقت است که در سال ۸۶، به جز موارد بیکاری فصلی، همواره استان، نرخ‌های تک رقمی بیکاری را تجربه کرده است. در بهار ۸۷ نرخ بیکاری استان ۸/۴ درصد بوده و در تابستان به ۷/۵ درصد رسیده که این اعداد بسیار کمتر از نرخ بیکاری کل کشور بوده و به معنای

که با مشارکت بخش خصوصی در دست اجرا است، از دیگر حرکت‌های خوب صنعتی می‌باشد. پتروشیمی میاندوآب، پتروشیمی مهاباد و پتروشیمی ارومیه، جزو واحدهایی هستند که عملیات اجرایی آنها آغاز شده است. در بحث معدن، چهارمین استان کشور از بُعد مواد اولیه معدنی می‌باشیم، تعداد و تنوع معادن نیز که در نتیجه انجام طرح‌ها و پروژه‌های مختلف صورت گرفته، مبین این واقعیت است که استان در مسیر حرکت صنعتی قرار گرفته است. در گذشته، از منظر تعداد پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی در رتبه ۱۹ قرار داشتیم و در آخر سال ۸۶ رتبه ۱۲ را کسب کرده‌ایم. انتظار می‌رود با توجه به تقاضای مناسبی که از طرف بخش خصوصی برای پروژه‌های صنعتی وجود دارد، رتبه استان تا پایان سال ارتقا یابد.

استان آذربایجان غربی، زمینه خوبی را برای توسعه کشاورزی و دامداری دارا می‌باشد. میزان جواز تأسیس تولید فرآورده‌های دامی در حدود یک میلیون تن می‌باشد، در حالی که اکنون ۴۵۰ هزار تن تولید داریم. در این راستا، مسئولان مربوطه را در کارگروه‌ها و جلسات استانداری مجاب کردیم و خواستیم که در یک برنامه ۵ ساله، ۱۰ ساله و تا افق ۱۴۰۴، برنامه‌ریزی‌هایی را انجام دهند تا بتوانیم شیر مورد نیاز این کارخانجات را که ماده اولیه تولید آنها می‌باشد، فراهم نمایند. طبیعی است، کارهای انجام شده در مقایسه با

آذربایجان در رقابت برای تولید بیشتر

خودکفا

توانایی استان در ایجاد زمینه‌های اشتغال و رفع بیکاری می‌باشد. در حالی که نسبت سنی جمعیت استان، ۲/۵ درصد از جمعیت کشور جوان‌تر می‌باشد.

اقتصاد ایران: سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در شهرستان‌ها چه وضعیتی دارند؟

با توجه به این که بنده مسؤولیت کارگروه سرمایه‌گذاری استان را نیز بر عهده دارم، به جرأت می‌گویم، تسهیلات بانکی برای ایجاد سرمایه‌گذاری در استان، وضعیت خوبی را ایجاد کرده است، هرچند معتقدم باید نظارت‌های مناسبی هم وجود داشته باشد. با توجه به این که کمیته‌های اشتغال و سرمایه‌گذاری فعال شده‌اند، فرصت مناسبی برای شهرستان‌ها فراهم شده است تا طرح‌های متقاضیان شهرستان‌ها مورد ارزیابی کمیته‌ها قرار گرفته و پس از تأیید به استان ارسال شود. این روند باعث بهبود وضعیت شهرستان‌ها شده است، به طوری که اکنون بالای ۵۰ درصد اعتبارات، در این نقاط صرف شده است.

اقتصاد ایران: با توجه به مرزی بودن استان آذربایجان غربی، تاکنون چه اقداماتی در جهت تقویت بازرگانی و صادرات به کشورهای همسایه صورت پذیرفته است؟

با توجه به موقعیت ویژه استان و وجود بیش از ۸۳۰ کیلومتر مرز مشترک با سه کشور عراق، ترکیه و آذربایجان، باید گفت استان آذربایجان غربی از موقعیت و پتانسیل مناسبی برای صادرات و بازرگانی برخوردار می‌باشد. در سال جاری از مرز ترمچین که به تازگی رسمی شده، ترانزیت کالا، مسافر و تجار آغاز شده است. نمایشگاه‌هایی که استان در اربیل و دبوک برگزار نموده، تماماً نشان‌دهنده توانایی‌های سرمایه‌گذاران و صدور خدمات فنی به کشورهای همسایه مثل عراق می‌باشند.

در گذشته، این مرزها برای ما تهدید محسوب می‌شدند، ولی خوشبختانه طی سال‌های اخیر، فرصت‌های خوبی برای استفاده از این مرزها فراهم شده است. پلی هم که ایران بر رودخانه ارس در شهرستان گلدشت ماکو افتتاح نموده، می‌تواند مرز گلدشت - ترمچین را به صورت رسمی بین دو کشور برقرار نماید. از فرصت‌های دیگری که زمینه‌های مناسبی را برای توسعه استان فراهم نموده، راه‌آهنی است که از مرز رازی به ترکیه متصل می‌شود. در بحث گردشگری هم موقعیت‌های خوبی داریم، به طوری که دو موقعیت از هفت موقعیت ثبت شده جهانی آثار باستانی، مربوط به استان آذربایجان غربی است که یکی از آنها تخت سلیمان و دیگری قره کلیسا می‌باشد. این موضوع نشان می‌دهد که زمینه‌های گردشگری و توسعه گردشگری در استان فراهم می‌باشد.

مصاحبه اختصاصی ماهنامه «اقتصاد ایران»، با مهندس کریمی، مدیر عامل آب منطقه‌ای آذربایجان غربی

اقتصاد ایران: وضعیت آب و منابع آبی استان را چگونه ارزیابی می‌فرمایید و جایگاه استان را از بُعد کشاورزی مورد تحلیل قرار دهید؟

خوشبختانه استان آذربایجان غربی، هم از بُعد آب و ذخایر آبی و هم از بُعد زمین‌های مستعد کشاورزی، در جایگاه مناسبی قرار گرفته است. تاکنون از جنبه مهار آب، هم سازمان آب منطقه‌ای و هم جهاد کشاورزی، کارهای بسیار خوبی را به انجام رسانده‌اند که از آن نمونه می‌توان به برنامه‌ریزی برای احداث ۲۴ سد برای مهار آب‌ها در سطح استان اشاره کرد که حدود شش سد به طور کامل به بهره‌برداری رسیده است. در بخش کشاورزی نیز برای ایجاد شبکه‌های سدسازی فعالیت‌های خوبی صورت گرفته است. استان آذربایجان غربی با آن که ۲/۳ درصد مساحت کل کشور را دارا می‌باشد، در حدود ۵/۶ درصد کل تولیدات کشور را در خود جای داده است. استان در محصولات دامی، زراعی و باغی کاملاً خودکفا می‌باشد و بیشتر محصولات کشاورزی آن که حدود ۱۹ نوع محصولات کشاورزی، در ابعاد زراعی و باغی می‌باشند، جزو محصولات برتر کشور هستند. رتبه‌های اول و دوم در کشت چغندر قند، انگور و سیب از موفقیت‌های بخش کشاورزی استان می‌باشند.

ضمن این که در ۱۲ محصول، رتبه برتر کشور را دارا هستیم، استان، رتبه ششم تولید کل کشور را به خود اختصاص داده است. خوشبختانه، هم در مدیریت ارشد استان و هم در سفر اول ریاست جمهوری، توسعه باغات، باغداری و آبیاری مدرن جزو اولویت‌های برنامه‌ریزی استان می‌باشند. استان آذربایجان، با ساماندهی ۱۲۰ شرکت، توانسته هزار و ۳۷۸ نفر فارغ التحصیل کشاورزی را در برنامه‌های مختلف استانی جذب کند.

اقتصاد ایران: با توجه به خشکسالی‌های اخیر در کشور، آیا استان آذربایجان غربی نیز از اثرات این خشکسالی متضرر شده است؟

علیرغم خشکسالی حاکم بر استان، همچنان در تولیدات باغی، رتبه اول را داریم. با وجود وارد آمدن خسارتی در حدود ۲ هزار و ۹۳۰ میلیارد تومان به بخش کشاورزی، باز هم تولید استان از نمره قابل قبولی برخوردار بوده است. تولید سیب استان در سال ۸۶ حدود ۸۵۰ هزار تن بوده که امسال طبق برآوردی که صورت گرفته، این رقم به ۹۵۰ هزار تن حال

خواهد رسید. با این حال، از ۳۸۲ هزار هکتار محصول زمین‌های زراعی گندم، نخود و جو در سال‌های ۸۶ و ۸۷، ۳۵۰ هزار هکتار با خسارت مواجه شد. به عبارت دیگر، این محصولات که کشت آنها به صورت دیم می‌باشند، به طور کامل از بین رفتند. از نظر وزنی، کل برداشت محصول گندم در سنوات گذشته حدود ۷۱۰ هزار تن بود که این رقم، امسال به ۴۰۰ هزار تن رسیده است.

چغندر هم که جزو محصولات استراتژیک استان می‌باشد، از لحاظ وزنی و ارزشی جایگاه بالایی را در کشور دارد. در سال ۸۵ و ۸۶ در حدود یک میلیون و ۶۷۰ هزار تن برداشت محصول چغندر داشته‌ایم. با توجه به این که ۱۴ هزار هکتار از ۲۸ هزار هکتار زمین زراعی کل کشور که به محصول چغندر قند اختصاص یافته است، مربوط به استان آذربایجان غربی است، این استان، رتبه اول کشور را به خود اختصاص داده است.

اقتصاد ایران: پروژه‌های سفر ریاست جمهوری در بخش آب از چه میزان پیشرفت برخوردار بوده است؟

از نظر پروژه‌های سفر ریاست جمهوری به استان باید گفت که ۳۸ پروژه به صورت کامل اجرا شده‌اند، شش پروژه بزرگ شامل دو پروژه ساخت سد و چهار پروژه مربوط به آبخیزداری در حال اجرا هستند و مراحل پایانی خود را می‌گذرانند و خوشبختانه در این راستا مشکلی وجود نداشته است.

اقتصاد ایران: متشکریم. ■

اقتصاد ایران: متشکریم. ■